

Kassán a „Vissza a forrásokhoz” kiállítás [1]

A központi vándorkiállítás első határon túli állomására érkezett

A MNL Reformációi Emlékév Projekt egyik legfontosabb eredménye, a „Vissza a forrásokhoz” című országos vándorkiállítás a Magyar Nemzeti Levéltár Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Levéltár Sátoraljaújhelyi Fióklevéltárából megérkezett újabb állomására, az egykori Felső-Magyarország fővárosába, a történelmi Magyarország protestáns szempontból kiemelkedő fontosságú helyszínére, Kassára, ahol a Szlovákiai Református Keresztény Egyház Kassai Magyar Református Egyházközsége ad helyet a kiállításnak augusztus 27-ig.

2017. augusztus 3-én Oremus Zoltán lelkipásztor vette át a kiállítást, amelyet a gyülekezeti teremben állítottunk fel és amely előzetes egyeztetés nyomán minden kedves érdeklődő számára megtekinthető. (Érdeklődni lehet: Szlovákiai Református Keresztény Egyház Kassai Magyar Egyházközség Kovács utca 15, 040 01 Kassa/Kováčska 15, 040 01 Košice, telefon: +421 55 622 0246, e-mail: oremuszoltan@hotmail.com [2], honlap: <http://refkassa.sk/> [3])

Kassa volt a reformáció magyarországi megjelenésétől 1671-ig, illetve 1682–1685 között az evangélikus egyház egyik fellelegvára Felső-Magyarországon, 1556-tól 1644-ig döntően evangélikus városnak tekinthető. Ekkor kerül az „öregbik Templom”, azaz a kassai dóm is a reformáció lutheri ága követőinek birtokába és a „kassai gondolat”, a „Nagy Álom” időszaka vagyis, hogy megmaradjon Kassa tisztán evangélikus városnak.

(A kassai evangélikus egyház történetéről: <http://medk.lutheran.hu/site/konyv/228> [4], <http://medk.lutheran.hu/site/konyv/238> [5], https://library.hungaricana.hu/hu/view/EvangelikusGyulekezettortenetek_024/?pg=0&layout=s [6], https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/EperjesiEgyetemKiadv_2015_AReformaciotolAzEgyhazalapisig/?pg=320&layout=s [7], <http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/konyapeter.htm> [8], <http://files.vlastnawebstranka.websupport.sk/websupport69072/file/histriaczke.pdf> [9])

Az önálló református egyházközség létrejöttének feltételeit pedig I. Rákóczi György erdélyi fejedelem 1644. évi hadjárata teremti meg, illetve ennek „járulékos hozadékaként” a katolikus egyházközség újjászervezését is, amelyet hosszas viták után az 1647. évi XVIII–XIX. articulusokban törvényileg is biztosít az országgyűlés. A törvény végrehajtására azonban 1650-ig várni kell, amikor a katolikus Pálffy Pál nádor személyesen jelenik meg Kassán, hogy biztosítsa mind a reformátusok, mind a katolikusok szabad vallásgyakorlatát és ezzel véget ért a „Nagy Álom”. 1663-ra épül fel az első református templom Kassán, amely viszontagságos történelmű épületként többször cserél gazdát és végérvényesen 1711-ben veszíti el a református egyház, hogy katolikus kézbe kerülve nem sokkal később az orsolyiták temploma legyen. A mai templomában 1811-től hirdetik az Isten igéjét az önálló magyar és önálló szlovák református gyülekezetnek. (Az egyházközség történetét lásd: <http://refkassa.sk/historia/> [10], <https://archive.org/details/szveszkzde00rv> [11],

http://mtdaportal.extra.hu/books/szabo_lajos_kasai_kalvinista_kronika.pdf [12]

A tudósítást írta: Oláh Tamás (MNL BAZML SFL)

A Kassai Magyar Református Egyházközség meghívására augusztus hónapban Kassán látható a Magyar Nemzeti Levéltár reformációs vándorkiállítása.

2017. Copyright - MNL

Forrás webcím: http://reformacio.mnl.gov.hu/kassan_a_vissza_a_forrasokhoz_kiallitas

Hivatkozások

- [1] http://reformacio.mnl.gov.hu/kassan_a_vissza_a_forrasokhoz_kiallitas
- [2] <mailto:oremuszoltan@hotmail.com>
- [3] <http://refkassa.sk/>
- [4] <http://medk.lutheran.hu/site/konyv/228>
- [5] <http://medk.lutheran.hu/site/konyv/238>
- [6] https://library.hungaricana.hu/hu/view/EvangelikusGyulekezettortenetek_024/?pg=0&layout=s
- [7] https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/EperjesiEgyetemKiadv_2015_AReformaciotolAzEgyhazalapisig/?pg=320&layout=s
- [8] <http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/konyapeter.htm>
- [9] <http://files.vlastnawebstranka.websupport.sk/websupport69072/file/histriaczke.pdf>
- [10] <http://refkassa.sk/historia/>
- [11] <https://archive.org/details/szzveszkzde00rv>
- [12] http://mtdaportal.extra.hu/books/szabo_lajos_kasai_kalvinista_kronika.pdf